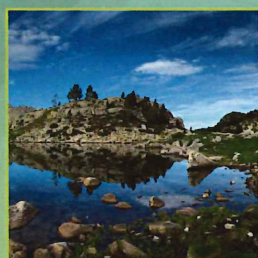

LA VALL DEL MADRIU-PERAFITA-CLAROR, PATRIMONI DE LA HUMANITAT, PATRIMONI DE TOTS

EL PAISATGE CULTURAL D'ANDORRA

La Vall del Madriu-Perafita-Claror va ser declarada patrimoni de la humanitat per la UNESCO l'any 2004 en la categoria de béns culturals com a paisatge cultural, que es defineix com "l'obra conjunta de l'home i la natura, que forma una unitat coherent pels seus valors estètics, històrics o culturals".

La preservació d'una vall major en la seva totalitat és un fet insòlit i l'únic cas que s'ha donat als Pirineus.

Situada al sud-est del Principat d'Andorra, ocupa una superfície de 4.247 ha. Coincideix amb la conca hidrogràfica del riu Madriu i representa prop d'un 10% de la superfície d'Andorra.

Els seus terrenys es reparteixen entre les parròquies d'Encamp, Andorra la Vella, Sant Julià de Lòria i Escaldes-Engordany.

Amb la col·laboració de:

Vall del
Madriu-Perafita-Claror

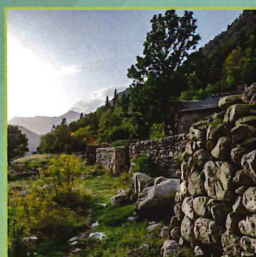
Govern d'Andorra

LA VALL DEL MADRIU-PERAFITA-CLAROR, PATRIMONI DE LA HUMANITAT, PATRIMONI DE TOTS

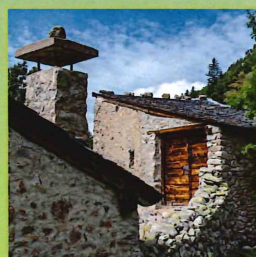

EL VALOR UNIVERSAL EXCEPCIONAL DE LA VALL

L'excel·lència de la Vall rau a presentar-se com un microcosmos que il·lustra com, al llarg dels últims mil·lennis, els homes aprofitaven els escassos recursos muntanyencs de manera sàvia i amb un profund respecte per la muntanya. Les seves accions van modificar el paisatge, però mantingueren l'equilibri amb l'entorn.

És l'últim paratge del país que no disposa de carretera. La Vall ha estat preservada de la pressió urbanística que ha patit l'entorn i ha mantingut intactes les seves qualitats.

De gran valor identitari, la Vall ha esdevingut testimoni viu de la història i de les formes de vida d'un país rural de muntanya.

Amb la col·laboració de:

Vall del
Madriu-Perafita-Claror

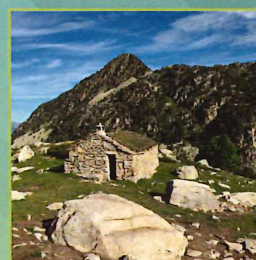
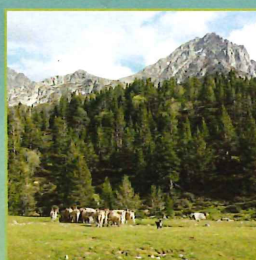
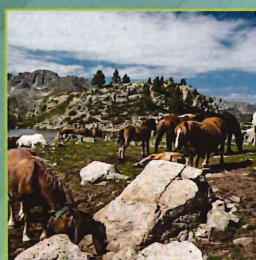

Govern d'Andorra

LA VALL DEL MADRIU-PERAFITA-CLAROR, PATRIMONI DE LA HUMANITAT, PATRIMONI DE TOTS

LES ACTIVITATS AGRÍCOLES I RAMADERES MODELADORES DEL PAISATGE

LA PRESÈNCIA HUMANA HA TINGUT UN PAPER FONAMENTAL EN LA CONFIGURACIÓ DEL PAISATGE DE LA VALL. UN PAISATGE QUE, DE PRIMER COP D'ULL, POT SEMBLAR NATURAL I ESPONTANI, PERÒ QUE NO ÉS SINÓ EL RESULTAT DE L'ACCIÓ DE L'HOME.

Les activitats agrícoles i ramaderes van ser les que durant més temps i d'una manera més intensa van contribuir a modificar el paisatge de la Vall i van propiciar la major part dels elements que actualment li confereixen el seu valor. Construccions típiques d'alta muntanya com les bordes o les cabanes de pastor, les pletes o les parets de pedra seca que delimitaven els camps i les zones de pastura, i els orris, on es munyien les ovelles i les cabres per a l'elaboració de formatges.

Si bé l'agricultura ha caigut en desús, l'activitat ramadera continua viva a la Vall.

Les construccions lligades a les activitats agrícoles i ramaderes són llegats de l'arquitectura en pedra seca, tècnica que ha permès habilitar els territoris per a l'agricultura i la ramaderia amb el mínim de recursos, el màxim d'eficiència i un respecte total pel medi ambient, i associada als coneixements, les habilitats i les tradicions de les comunitats que s'hi han anat succeint. Marges, orris, algunes cabanes de pastor o el camí empedrat constitueixen un exemple magnífic de l'arquitectura en pedra seca, patrimoni material i immaterial de la Vall.

Amb la col·laboració de:

Vall del
Madriu-Perafita-Claror

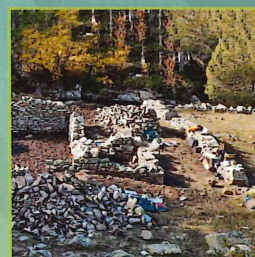
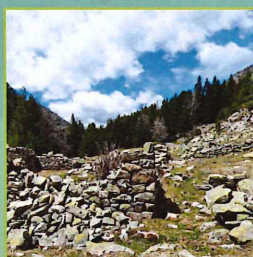
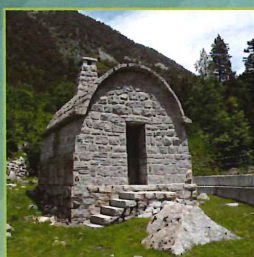

Govern d'Andorra

LA VALL DEL MADRIU-PERAFITA-CLAROR, PATRIMONI DE LA HUMANITAT, PATRIMONI DE TOTS

L'IMPACTE DE LES OBRES DE FHASA I DE LA INDÚSTRIA SIDERÚRGICA A LA VALL

LA PRESENCIA HUMANA HA TINGUT UN PAPER FONAMENTAL EN LA CONFIGURACIÓ DEL PAISATGE DE LA VALL. UN PAISATGE QUE, DE PRIMER COP D'ULL, POT SEMBLAR NATURAL I ESPONTANI, PERÒ QUE NO ÉS SINÓ EL RESULTAT DE L'ACCIÓ DE L'HOME.

Les obres de la central hidroelèctrica de FHASA s'inicien el 1929. Serà l'última gran intervenció humana a la Vall del Madriu. Les obres van consistir en la construcció dels col·lectors i dels embassaments que ara proveeixen la presa d'Engolasters.

És cert que aquestes obres van modificar el paisatge, però tal com s'havia fet amb les anteriors explotacions de recursos naturals, es va aconseguir mantenir un equilibri amb l'entorn. A la Vall, l'impacte va ser mínim i algunes de les infraestructures que s'hi van bastir, com la caseta del guarda de la presa de Ràmió, són avui part essencial del patrimoni arquitectònic de la zona.

Les obres de FHASA estan íntimament lligades a la història d'Andorra perquè van obrir les portes a la modernització i al progrés.

La indústria siderúrgica va ser un dels pilars de l'economia andorrana en l'època moderna. La farga del Madriu o farga d'Escaldes, situada a 1.990 metres d'altitud en un emplaçament difícil, va ser considerada per aquesta raó una de les més singulars.

La seva activitat se situa entre els anys 1732 i 1836/1838.

Amb la col·laboració de:

Vall del
Madriu-Perafita-Claror

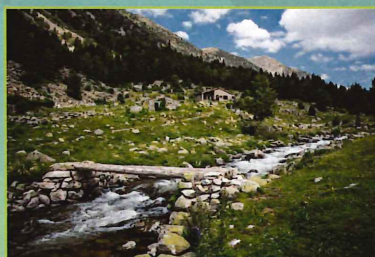
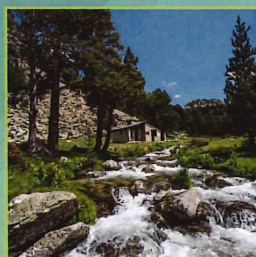

Govern d'Andorra

LA VALL DEL MADRIU-PERAFITA-CLAROR, PATRIMONI DE LA HUMANITAT, PATRIMONI DE TOTS

UNA EXTENSA XARXA DE SENDERS PER VISITAR LA VALL

LA XARXA VIÀRIA DE LA VALL DEL MADRIU-PERAFITA-CLAROR ÉS EL NEXE D'UNIÓ
DE TOTES LES ACTIVITATS QUE S'HI HAN DESENVOLUPAT
I ALHORA ÉS SÍMBOL I TESTIMONI PRIVILEGIAT DE LA PRESENCIA HUMANA.

El camí empedrat del Madriu, o camí de la Muntanya, és la columna vertebral de les comunicacions tradicionals. Aquest camí va ser emprat en els primers temps per pagesos, pastors, fargaires i paquetaires; més endavant per refugiats, viatgers i contrabandistes; i avui en dia per excursionistes; i per tot això és el símbol per excel·lència de la història de la Vall i d'Andorra. Fil d'unió tradicional entre França, Andorra i Espanya, exemplifica la condició dels Pirineus no com a barrera sinó com a zona de pas. Avui dia referma el seu esperit transfronterer i esdevé un tram del sender de gran recorregut GR-7, que forma part del gran recorregut europeu E4, que va de Grècia a Gibraltar.

Avui dia el turisme ha esdevingut una de les activitats principals de la Vall. Nombrosos camins, a banda dels dos GR i del GRP, ofereixen una llarga llista de possibilitats als aficionats al senderisme, que és l'activitat més practicada.

La Vall compta amb cinc refugis dins de l'espai protegit i quatre més a la zona tampó, que faciliten la planificació de sortides de més llarga durada.

Amb la col·laboració de:

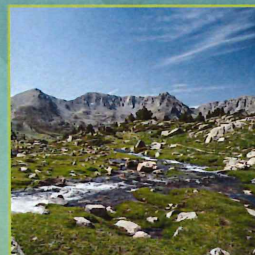
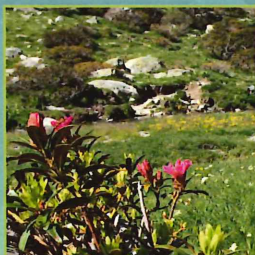
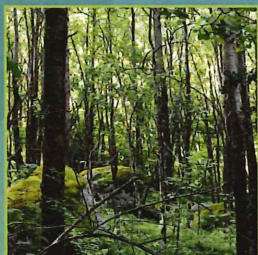

Govern d'Andorra

LA VALL DEL MADRIU-PERAFITA-CLAROR, PATRIMONI DE LA HUMANITAT, PATRIMONI DE TOTS

EL PATRIMONI NATURAL

LES CARACTERÍSTIQUES DE LA VALL LI CONFEREIXEN UNA GRAN VARIABILITAT CLIMÀTICA I GRANS CONTRASTOS, COSA QUE ES TRADUEIX EN UN RIC PATRIMONI VEGETAL.

La vegetació es distribueix entre els tres estats característics dels Pirineus: alpi, subalpi i montà. Cada estatge correspon a una gran unitat paisatgística:

- *Paisatge supraforestal* (2.200/2.400 m): a causa del rigor del clima, la coberta vegetal és escassa. Hi predomina el desert mineral, els estanys i les formacions geomorfològiques (Gargantillar, Portelleta-Setut, Perafita, Forcats-Illa...).
- *Paisatge de les vessants* (1.500/1.700 m): domini d'una forest compacta, amb un fort contrast entre l'obaga i la solana, i amb corredors d'allaus en les vessants més costerudes.
- *Fons de la vall* (1.500 m): traçat pel solc de les aigües, on trobem rouredes, boscos de ribera i prats, originats per l'activitat humana.

Les activitats de l'home han contribuït a incrementar la diversitat del medi, i han creat nous hàbitats:

- Les pastures montanes
- Els prats de dall
- Els camps de conreu

Un exemple paradigmàtic de la incidència de l'acció humana en el paisatge el constitueix l'activitat a la farga, que, en consumir grans quantitats de fusta, va comportar la creació d'una coberta vegetal relativament jove.

A la Vall s'hi troben representats el 40% dels hàbitats identificats al Principat.

Amb la col·laboració de:

Vall del
Madriu-Perafita-Claror

Govern d'Andorra

LA VALL DEL MADRIU-PERAFITA-CLAROR, PATRIMONI DE LA HUMANITAT, PATRIMONI DE TOTS

LA FAUNA I LA FRAGILITAT DE LA VALL

GRÀCIES A LA GRAN VARIETAT DE MICROCLIMES I HÀBITATS DE LA VALL,
EL 70% DE LES ESPÈCIES FAUNÍSTIQUES CATALOGADES A ANDORRA ESTAN
IDENTIFICADES EN AQUEST 10% DEL TERRITORI NACIONAL.

No hi ha espècies autòctones de la Vall del Madriu-Perafita-Claror, però la fauna pirinenca hi és en un nombre força significatiu i de forma extensa amb exemplars amenaçats, que no ho són solament en aquell entorn sinó també en tot el continent europeu.

L'amenaça sobre les espècies animals, vegetals i els hàbitats confirma la fragilitat del paisatge cultural de la VMPC, fet que obliga a ser molt prudent a l'hora de preveure-hi qualsevol acció.

Amb la col·laboració de:

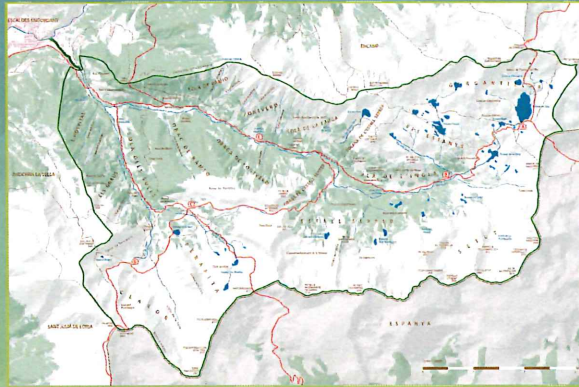
Vall del
Madriu-Perafita-Claror

Govern d'Andorra

LA VALL DEL MADRIU-PERAFITA-CLAROR, PATRIMONI DE LA HUMANITAT, PATRIMONI DE TOTS

EL PATRIMONI DE LA VALL EN LES NOSTRES MANS

La història de la Vall del Madriu-Perafita-Claror és la història d'Andorra.

Al llarg dels seus dotze quilòmetres anem trobant vestigis de cadascun dels períodes històrics i empremtes d'aquells temps difícils en què els seus habitants lluitaven constantment per treure profit de la terra.

Aquest paisatge cultural és una conjugació indissociable de l'home i la natura. L'acció de l'home ha condicionat i incrementat la diversitat biològica de la Vall.

La desaparició d'espècies vegetals o d'animals representaria un empobriment del paisatge cultural.

És en les nostres mans compartir, però també cuidar i respectar, el patrimoni. La seva desaparició constituiria una pèrdua irreparable per a la humanitat.

Amb la col·laboració de:

Vall del
Madriu-Perafita-Claror

Govern d'Andorra